

RTU studiju kurss "Eiropas Savienības tiesības"**OR000 Rēzeknes akadēmija****Vispārējā informācija**

Kods	RA0187
Nosaukums	Eiropas Savienības tiesības
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītbspēks	Artūrs Gaveika - Doktors, Asociētais profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kursa ietvaros studējošie iegūst padziļinātas zināšanas, prasmes, iemaņas un metodikas par Eiropas Savienības tiesību vēsturiskiem, politiskiem un juridiskiem jautājumiem, Lisabonas līgumu, ES tiesību jēdzieniem un to savstarpējām attiecībām, ES kompetencēm, ES iekšējo kompetenci, ES ārējo kompetenci, ES tiesību avotiem, primāriem tiesību aktiem, ES noslēgtiem starptautiskiem līgumiem, atvasinātiem tiesību aktiem: regulām, direktīvām, lēmumiem, rekomendācijām, atzinumiem, ES tiesību principiem, ES pamattiesību hartu, ES tiesu praksi, Eiropadomi, Eiropas Savienības Padomi (Eiropas Ministru Padomi), Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Komisiju, Eiropas Savienības Tiesu, Civildienesta tiesu, Eiropas Savienības Centrālo banku, Revīzijas Palātu, Komitejām, Informatīvajām aģentūrām, Eiropas ombudu, ES tiesību tiesās un netiesās iedarbības principu, valsts atbildības principu, pārkāpuma principu, ES brīvībām, personu brīvu pārvietošanos, preču un pakalpojumu brīvību, kapitāla brīvību, ES konkurences tiesībām.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Sniegt studējošajiem zināšanas, prasmes un attīstīt kompetences ES tiesībās, sagatavot studējošos Vienotā Jurista eksāmena kārtošanai.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	2 referātu izstrāde un prezentēšana, kāzusu risināšana.
Literatūra	1. Publiskās tiesības. Ievads. Inetas Ziemeles un Sanitas Osipovas zinātniskā redakcijā. Tiesu Namu aģentūra, 2024. 2. Ziemeles I. zin.red. Cilvēktiesības pasaulē un Latvijā. Rīga: TNA, 2021. 3. Lenārtss K., Gutjeress-Fonss H.A. Eiropas Savienības tiesas interpretācijas metodes. Inetas Ziemeles zin.red. Rīga: TNA, 2022. 4. Arnis Buka, Christoph Schewe, Kaspars Gailītis, Vija Kalniņa, Kristīne Markus, Aleksandrs Potaičuks, Ģirts Strazdiņš. Eiropas Savienības tiesības. I daļa. Institucionālās tiesības. Otrais papildinātais izdevums. Tiesu namu aģentūra. 2019. ISBN 978-9934-508-72-1. 5. Autoru kolektīvs Kristofa Ševes (Christoph Schewe) vadībā. Eiropas Savienības tiesības. II Materiālās tiesības Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2016. 6. Gaveika A. Schengen acquis (Schengen law) - Monogrāfija. Rēzekne, SIA RA Drukātava. 2020. 242 lpp. ISBN 978-9984-44-246-4. (Atrodama RTA bibliotēkā). 7. Blūzma V., Buka A., Deksnis E.Br. Eiropas tiesības. Rīga: Juridiskā koledža, 2007. 8. Deksnis E.B. Lisabonas līgums un Eiropas Savienības konstitucionālie pamati. Rīga: Juridiskā koledža. 2008. 153 lpp.
Nepieciešamās priekšzināšanas	Juridiskā zinātnes pamati un zināšanas Starptautiskās tiesībās

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Eiropas Savienības integrācijas vēsture.	1	1	0	0
ES tiesību jēdzieni un to savstarpējās attiecības.	1	1	0	0
Lisabonas līgums, tā mērķi, uzdevumi, noteikumi. ES institucionālā sistēma (būtiskākās ES institūcijas, to sastāva veidošanas principi, lēmumu pieņemšana, galvenās institūciju kompetences, ES likumdošanas procesa pamatprincipi, dalībvalstu valdību, parlamentu, tiesu un pilsoņu loma ES).	4	4	0	0
ES tiesību kā konstitucionāla tiesību sistēma un tās principi (Savienības un dalībvalstu kompetences, lojālas sadarbības princips, subsidiaritātes princips, kopējās Savienības vērtības).	4	4	0	0
ES tiesību avoti (tiesību aktu veidi un hierarhija, ES atvasinātie tiesību akti: regulas, direktīvas, lēmumi, rekomendācijas, atzinumi. ES Tiesas judikatūras vispārējais raksturs, interpretācijas metodes, tostarp, attiecībā uz starptautiskiem līgumiem, kurus ES ir akceptējusi un kurus akceptējušas vienīgi dalībvalstis)	4	6	0	0
ES tiesību piemērošana dalībvalstu tiesās (ES tiesību pārkāpums, tiešā un netiešā iedarbība, efektivitātes un ekvivalences principi, valsts atbildība par ES tiesību pārkāpumu).	2	6	0	0
Vispārējie un speciālie tiesību principi ES, to raksturojums. ES pamattiesību harta.	4	6	0	0
ES Tiesas (Tiesa un Vispārējā tiesa) uzbūve un būtiskākās kompetences (prejudiciālo nolēmumu procedūra, pārkāpuma procedūra pret dalībvalsti, ES tiesību aktu tiesiskuma apstrīdēšana Tiesā un Vispārējā tiesā, tostarp, subjekti un nosacījumi apstrīdēšanas tiesību rašanās pamatam), ES Tiesas ekskluzīvās kompetences jēdziens un tvērums.	2	4	0	0

ES vienotais tirgus un tā četras pamatbrīvības (pamatjēdzieni, valsts pasākumu veidi un raksturojums, brīvību ierobežojumu un to attaisnojumu izvērtējuma shēmas).	4	4	0	0
ES pilsonība (jēdziens un juridiskais pamats, pilsoņu tiesības, mijiedarbība ar nacionālo pilsonību un ES vienotā tirgus tiesībām).	2	4	0	0
ES brīvības, drošības un tiesiskuma telpa (savstarpējās uzticēšanās princips, līdzvērtīgas aizsardzības prezumpcija, trešo valstu pilsoņi); Datu aizsardzības regulas principi.	2	4	0	0
Prettiesiska valsts atbalsta aizliegums (pamatjēdzieni, valsts atbalsta saskaņošanas procedūras neievērošanas sekas) un konkurences tiesību pamatprincipi (aizliegtās vienošanās un dominējošā stāvokļa ļaunprātīgās izmantošanas aizliegums: pamatjēdzieni, interpretācijas īpatnības, mijiedarbība ar nacionālajām tiesībām).	2	2	0	0
Kopā:	32	46	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Spēj parādīt vispusīgas juridiskai sfērai atbilstošas faktu, teoriju, likumsakarību un tehnoloģiju zināšanas un izpratni	Referāta izstrāde un prezentēšana. Vērtējums seminārnodarbībās. Kontroldarbs. Eksāmens.
Spēj, balstoties uz analītisku pieeju, veikt abstraktus un konkrētus uzdevumus juridiskajā sfērā, parādīt prasmes, kas juridiskajām problēmām ļauj rast radošus un kompleksus risinājumus.	Referāta izstrāde un prezentēšana. Vērtējums seminārnodarbībās. Kontroldarbs. Eksāmens.
Spēj sadarboties ar kolēģiem, klientiem un vadību, pilnveidot savas kompetences, veikt vai pārraudzīt tādas darba aktivitātes, kurās iespējamas neprognozējamas izmaiņas.	Referāta izstrāde un prezentēšana. Vērtējums seminārnodarbībās. Kontroldarbs. Eksāmens.
Spēj formulēt, aprakstīt un analizēt teorētiskās juridiskās problēmas, atlasīt nepieciešamo informāciju un izmantot to skaidri definētu problēmu risināšanai, piedalīties juridiskās jomas attīstībā.	Juridisku kāzusu risināšana. Vērtējums seminārnodarbībās.
Spēj un gatavs turpināt studijas profesionālajā maģistra studiju programmā "Tiesību zinātne", lai iegūtu pietā līmeņa profesionālo kvalifikāciju "Jurists".	Juridisku kāzusu risināšana. Vērtējums seminārnodarbībās.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Lekciju apmeklējums un attieksme pret darbu.	5
Referātu prezentācija un patstāvīgā darba izpilde.	25
Kontroldarbu kārtošana.	25
Seminārnodarbību vērtējums.	15
Eksāmens	30
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	14.0	18.0	0.0		*	